

τι τοῦ ζητοῦντος νὰ ἀποφύγῃ ὀχληρὰν δι' αὐτὸν ἀποκά-
λυσιν ὡς ὁ ὄνος ὁ ἔχων πληγὴν εἰς τὴν ράχιν φοβεῖται τὸ
ἐπιβαλλόμενον αὐτῷ σάγμα καὶ προσπαθεῖ νὰ τὸ ἀποφύγῃ
ἐμμηλώνων τὸ σῶμά του). Συνών. φρ. *κάθομαι ἀνα-
κρόκουδα*.

ακροκαλός ἐπίθ. ΓΧατζιδ. ἐν 'Επιστ. 'Επετ. Πανεπ.
(1911/2) 38

'Εκ τῶν ἐπιθ. *ἄκρος* καὶ *καλός*. Παρ' 'Ερωτοκρ.
1098 (ἐκδ. ΣΞανθοῦδ.) μετὰ κανονικοῦ τονισμοῦ *ἀκρό-
καλός*.

'Αρκετὰ καλός. Συνών. *καλούτσικος*.

ακροκαμπιά ἡ, Ἴων. (Σόκ.)

'Εκ τοῦ ἐπιθ. *ἄκρος* καὶ τοῦ οὐσ. *κάμπος* ἀντὶ
ἀκρόκαμπος. Διὰ τὸν μεταπλασμόν πβ. *ἀκρογιαλιά*,
ἀκροθαλασσιά, *ἀκρολιμνιά*, *ἀκροπελαγιά*, *ἀκροπο-
ταμιά*.

*Ακρα κάμπου, ἦτοι πεδιάδος.

ακροκεράματα τά, ἀμάρτ. *ἀκρουκιράματα* Θράκ.
(Αἰν.) 'κρουκιράματα Ἰμβρ. 'κρουτσιράματα Λέσβ. 'κρου-
κιάματα Σαμοθρ.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. *ἄκρος* καὶ τοῦ οὐσ. *κεράμι* ἀντὶ
ἀκροκέραμα παρεκταθὲν κατὰ τὰ ὅμοια *ἀλόγατα*,
προσώπατα κττ.

Αἱ εἰς τὰ ἄκρα τῆς ἐξωτερικῆς στέγης ὑπὸ τὰς κερά-
μους τιθέμεναι πλάκες.

ακροκιτρινίζω Κρήτ. *ἀκροκιτρινίζω* Πελοπν.
(Λακων.)

'Εκ τοῦ ἐπιρρ. *ἄκρα* καὶ τοῦ ρ. *κιτρινίζω*.

'Αποκτῶ χρῶμα ἐλαφρῶς κίτρινον, ὑποκιτρινίζω
ἐνθ' ἄν.: 'Εφάνηκεν πῶς τό 'καμενε, γιατί ἀκροκιτρίνισεν
Κρήτ.

ακροκίτρινος ἐπίθ. Κρήτ. *ἀκροκίτρινος* Πελοπν.
(Λακων.)

'Εκ τῶν ἐπιθ. *ἄκρος* καὶ *κίτρινος*.

'Ο ὀλίγον κίτρινος, ὑποκίτρινος. Συνών. *κιτρι-
νειδής*, *κιτρινωπός*, *κιτρινωτός*.

ακρόκλαδο τό, ΚΧατζόπ. 'Αγάπ. 6.

'Εκ τοῦ μεσν. οὐσ. *ἀκρόκλαδος*.

Τὸ ἄκρον τοῦ κλάδου: Τὰ σπουργίτια τοιτοίριζαν μονάχα
καὶ σειοῦσαν ἀνάλαφρα ἀποπάνω της κάποια ἀκρόκλαδα τῆς
μουρεῆς.

ακροκλώναρο τό, ΑΚαρχαβίτσ. Ζητιᾶν. 196.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. *ἄκρος* καὶ τοῦ οὐσ. *κλώνάρι*.

Τὸ ἄκρον τοῦ κλάδου: 'Εκαθόταν 'ς τ' ἀκροκλώναρα
τῶν δένδρων κ' ἐμύτιζε τοὺς γλυκόχυμους σπόρους.

ακροκοκκινίζω ΚΘεοτόκ. Καραβέλ. 169 *ἀκροκοκ-
κινίζω* Πελοπν. (Λακων.)

'Εκ τοῦ ἐπιρρ. *ἄκρα* καὶ τοῦ ρ. *κοκκινίζω* ἢ ἐκ
τοῦ ἐπιθ. *ἀκροκόκκινος*.

'Αποκτῶ χρῶμα ἐλαφρῶς ἐρυθρόν ἐνθ' ἄν.: Τὸν
ἀγαπάω, ἀπάντησε, χωρὶς νὰ πειραχθῇ κὶ ἀκροκοκκινίζοντας
ΚΘεοτόκ. ἐνθ' ἄν.

ακροκόκκινος ἐπίθ. ἀμάρτ. *ἀκροκόκκινος* Πελοπν.
(Λακων.)

'Εκ τῶν ἐπιθ. *ἄκρος* καὶ *κόκκινος*.

'Ο ἔχων χρῶμα ἐλαφρῶς ἐρυθρόν, ὑπερυθρός. Συνών.
κοκκινειδής, *κοκκινωπός*, *κοκκινωτός*.

ακροκούντουρος ἐπίθ. ἀμάρτ. *ἀκροκούντουρος*
Πελοπν. (Λακων.)

'Εκ τῶν ἐπιθ. *ἄκρος* καὶ *κούντουρος*.

'Ο ὀλίγον τι κούντουρος, ὁ μέτριος τὸ ἀνάστημα,
βραχύσωμος.

ακρόκουτσος ἐπίθ. ἀμάρτ. *ἀκρόκουτσος* Πελοπν.
(Λακων.)

'Εκ τῶν ἐπιθ. *ἄκρος* καὶ *κουτσός*.

'Ο ἔχων μικρὰν χωλότητα, ὁ ἐλαφρῶς χωλός.

ακροκρατῶ Πελοπν. (Λακων.)

'Εκ τοῦ ἐπιρρ. *ἄκρα* καὶ τοῦ ρ. *κρατῶ*.

'Ασθενῶς, χαλαρῶς κρατῶ τι.

ακροκωλιά ἡ, ἀμάρτ. 'κροκωλιά Κύπρ.

'Εκ τοῦ μεταγν. οὐσ. *ἀκροκωλία*. ΨΠβ. Πολυδ. 2,137
'τὸ μὲν ὑπερέχον τοῦ βραχίονος... ἀκροκωλία', ἦτοι ἡ
κεφαλὴ τοῦ ὤμου.

Συνήθως κατὰ πληθ. οἱ 'κροκωλίες, παιδιὰ, καθ' ἣν
δύο παῖκται κρατοῦντες ἑκάτερος παῖδα ὁ μὲν ἀπὸ τῆς
δεξιᾶς χειρὸς καὶ τοῦ δεξιοῦ ποδός, ὁ δὲ ἀπὸ τῆς ἀριστε-
ρᾶς χειρὸς καὶ τοῦ ἀριστεροῦ ποδός, ἀνυψώνουν ἀπὸ τοῦ
ἐδάφους μετέωρον καὶ συγκρούουν κατὰ τὴν ἔδραν πρὸς
ἄλλον παῖδα κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ὑπὸ ἐτέρων δύο παι-
κτῶν ἀνυψωμένον μέχρις οὗ ὁ ἕτερος τῶν οὕτω συγκρουο-
μένων αἰσθανθῇ πόνον.

ακρολαλῶ ἀμάρτ. 'γρολαλῶ Κύπρ. (Καρπας.)

'Εκ τοῦ ἐπιρρ. *ἄκρα* καὶ τοῦ ρ. *λαλῶ*. Διὰ τὸ 'γρο-
λαλῶ πβ. τὰ ὅμοια *ἀκροπατῶ* - 'γροπατῶ, *ἀκρο-
χωραφῖνα* - *ἀγροχωραφῖνα*, *ἀκρωτήρι* - 'γρω-
τήρι κττ.

'Ομιλῶ μετὰ περιστροφῶν, ὑπαινίσσομαι: 'Εγρολάλεν
μου πῶς θέλει νὰ 'ρτῇ μαζί μου. Εἶντα μοῦ κάθεσαι τῶαι
'γρολαλεῖς;

ακρολίκι τό, Ζάκ. *ἀροκλίκι* Ζάκ.

'Αγνώστου ἐτύμου.

Βράχος ἀπότομος.

ακρολιμνιά ἡ, ΜΧατζόπ. Ντόπιες ζωγραφ. 45
ΣΠασαγιάνν. 'Αντίλ. 49.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. *ἄκρος* καὶ τοῦ οὐσ. *λίμνη*. Διὰ τὸν
μεταπλασμόν πβ. *ἀκρογιαλιά*, *ἀκροθαλασσιά*,
ἀκροποταμιά.

'Η ὄχθη τῆς λίμνης: Πάντα ἀκολουθῶντας τὴν ἀκρο-
λιμνιά ΜΧατζόπ. ἐνθ' ἄν. || Ποίημ.

'Αφ' τοῖς σγονρεῖς ἀκρολιμνιῖς οἱ πάχνης τρεμοφεύγουν
ΣΠασαγιάνν. ἐνθ' ἄν. Πβ. *ἀκροποταμιά*.

ακρολόγημα τό, Πελοπν. (Φεν.) *ἀροκλόγημα* Πελοπν.
(Φεν.)

'Εκ τοῦ ρ. *ἀκρολογῶ*.

Ἀφαίρεσις κωλυμάτων, καθαρισμός: Ἀρκολόγημα τοῦ νεροῦ (καθαρισμός τῆς αὐλακος διὰ νὰ ρέῃ τὸ ὕδωρ ἀκωλύτως).

ἀκρολόγος ὁ, Λεξ. Μ. Ἐγκυκλ.

Τὸ μεταγν. οὐσ. ἀκρολόγος.

Ὁ τὰς ἄκρας, τὰς κορυφὰς συλλέγων.

ἀκρολογοῦμαι ἀμάρτ. ἀκρολοοῦμαι Κύπρ. ἀρκο-
λοοῦμαι Κύπρ. ἄκρολοοῦμαι Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀκροῶμαι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.
-λογῶ -λογοῦμαι δηλούσης ἐνίοτε ἐπανάληψιν τῆς
σημ. τοῦ ἀπλοῦ ρήματος, ὡς βοσκολογῶ, βροντο-
λογῶ, κλεφτολογῶ, χτυπολογῶ κττ. Πβ. ΓΧατζιδ.
ἐν Ἀθηνῶν 22 (1910) 247 κέξ.

Προσέχω νὰ ἀκούσω τι κρυφίως, ὠτακουστῶ: Ἀκρο-
λοεῖται εἴτα ὅτι ποῦ λαλοῦμεν. Ἀκρολογήθητε ἵνα ἀκούσῃ
μὲ τὰ ὦτά σου. || Ἄσμ.

Τὸ δὲ Διηνὲς ἀπ-πεξωθκὸν στέττει τὸ ἀκρολοῦται.

Συνών. ἀκροῦμάζομαι, ἀκροῦμαινῶ, ἀφτιάζο-
μαι, κρυφακούω.

ἀκρολογῶ Λεξ. Μ. Ἐγκυκλ. ἀκρολογῶ Πελον. (Φεν.) ἄκρολογῶ Ρόδ. ἄκρολογῶ Ρόδ.

Τὸ μεταγν. ἀκρολόγῶ.

1) Συλλέγω τὰ ἄκρα, τὰς κορυφὰς τῶν βλαστῶν Λεξ.
Μ. Ἐγκυκλ. 2) Κόπτω τοὺς θάμνους τοὺς εὐρισκομέ-
νους εἰς τὸ ἄκρον ἀγροῦ Ρόδ. 3) Ἀφαιρῶ κωλύματα,
καθαρίζω Πελον. (Φεν.): Ἀκρολογῶ τὸ νερὸ (καθαρίζω
τὴν αὐλακα ἀπὸ τὰ φρύγανα, χόρτα, λίθους κττ. διὰ νὰ
ρέῃ τοῦτο ἀκωλύτως).

ἀκρολυποῦμαι Κάμπ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. ἄκρα καὶ τοῦ ρ. λυποῦμαι.

Λυποῦμαι ὀλίγον: Ἄσμ.

Ἡβγαλε τὸ σπαθῆκι σου, κόβγει τὴν κεφαλὴ τῆς
κι ἀπῆλθες τὴν ἐπὶ σφαζεν, ἐκρολυπήθηκε τὴν.

ἀκρομεγάλος ἐπίθ. Κρήτ. ἀκρομέγας Κρήτ.

Ἐκ τῶν ἐπιθ. ἄκρος καὶ μέγας.

Ὁ ὀλίγον, ὁ μόλις αὐξηθεὶς τὴν ἡλικίαν.

ἀκρομεγαλῶν Κρήτ. κ. ἀ. — ΛΜαβίλ. Ἔργα 15.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. ἄκρα καὶ τοῦ ρ. μεγαλῶν.

1) Ὀλίγον τι μεγαλῶν, μόλις φθάνω εἰς ἡλικίαν
τινα ἔνθ' ἀν. Καὶ ἐν Ἐρωτοκρ. Β 279 «τ' ὄνομα ποῦ τοῦ
βγάλανε τὴν ὥρα ποῦ γεννήθη | ὥσαν ἀκρομεγάλωσε
πάραιτας τ' ἀπαρνήθη». 2) Ἡλικιώνομαι πολὺ, φθάνω
εἰς προχωρημένην ἡλικίαν ἀγν. τόπ.

ἀκρόμελα ἡ, Πάρ. κ. ἀ. ἀκρομέλα Πάρ. (Λεῦκ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄκρος καὶ τοῦ οὐσ. μέλα. Παρά Κορ.
Ἄτ. 5,11 ἀκρόμελον.

Τὸ ἐν καιρῷ χειμῶνος ἔνεκα τοῦ ψυχροῦ γεννώμενον
εἰς τὰ δάκτυλα τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν ἐρυθρὸν οἶδημα
ἐνίοτε ἐλκῶδες, χίμετλον. Συνών. χιονίστρα.

ἀκρομέλανος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀκρομέλανος Πελον. (Λακων.)

Ἐκ τῶν ἐπιθ. ἄκρος καὶ μελανός.

Ὁ ὀλίγον μελανός, ὑπομέλας. Συνών. μαυρειδερός.

ἀκρομελιάζω Πάρ. (Λεῦκ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀκρόμελα.

Ἀποκτῶ χίμετλα. Συνών. φρ. βγάζω χιονίστρες.

ἀκρομέλισσος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀκρομέλισσος Πελον. (Λακων.)

Ἐκ τῶν ἐπιθ. ἄκρος καὶ μελισσός.

Ὁ ἔχων χρῶμα ἐλαφρῶς μελισσόν, ὁ ὀλίγον τι μελα-
ψός. Συνών. μελαχρινός.

* **ἄκρον** ἐπίρρ. ἄκρον Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐπιθ. ἄκρος.

Ἐξ ὀλοκλήρου, καθ' ὀλοκληρίαν: Ἄσμ.

Τ' ὀλόγυρα ὀλόχρυσον, ἡ πόρτ' ἄκρον λιθάριν

(τὸ πέριξ εἶναι ὀλόχρυσον, ἡ θύρα εἶναι κατεσκευασμένη
ἐξ ὀλοκλήρου ἀπὸ πέτραν).

ἀκροξερός ἐπίθ. ΓΧατζιδ. ἐν Ἐπιστ. Ἐπετ. Πανεπ.
8 (1911/2) 38.

Ἐκ τῶν ἐπιθ. ἄκρος καὶ ξερός.

Ὁ ὀλίγον ξηρός, ὑπόξηρος: Ἀθότυρος ἀκροξερός.

ἀκροξυπάζω Κρήτ. ἀκροξυπῶ Κρήτ.

Ἐκ τοῦ μεσν. ἀκροξυσπάζω. Πβ. Μιχ. Γλυκ. Στίχοι
γραμματ. 51 «ὅκατι ἡκροξυσπάζε καὶ συνετάρασσε με».

Προξενῶ ἐλαφρὸν τρόμον, ἐλαφρῶς ἐκφοβῶ: Ἐχε
τ' ἀμέδου σου νὰ μὴ σὲ ρίξῃ τὸ μουλάρι, γιατί ἀκροξυπάζεται
(ἔχε τὸν νοῦν σου, πρόσεχε κτλ.). Πβ. ξυπάζω.

ἀκροοῦρανο τό, ΚΠαλαμ. Καημοὶ λιμνοθάλ. 40
ἀκροοῦρανο ΧΧριστοβασ. Οἱ δύο Κωνστ. 144.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄκρος καὶ τοῦ οὐσ. οὔρανός. Πβ.
μεταγν. ἀκροοῦρανία.

1) Τὸ ἄκρον τοῦ οὐρανοῦ ΚΠαλαμ. ἔνθ' ἀν.: Ποίημ.
Ἦ τὰ πλάγια τοῦ ἀκροοῦρανοῦ καὶ Ἦ τ' οὔρανοῦ τοὺς κάμπους

2) Ἡ κορυφὴ τοῦ ὄρους, ἀκρόρεια ΧΧριστοβασ.
ἔνθ' ἀν.: Ποίημ.

Καὶ μὴ τρισένδοξον αὐγὴ καὶ μὴν ἡμέραν ἄγρια
ποῦ χάραξεν ἡ ἀνοιξίς τ' ἀκροοῦρανα τοῦ Πίνδου
τὸ νικητὴν περὶ τρομος προσφέρει τὸ σπαθί του.

ἀκροπαλαιός ἐπίθ. Κρήτ. — ΓΧατζιδ. ἐν Ἐπιστ.
Ἐπετ. Πανεπ. 8 (1911/2) 38.

Ἐκ τῶν ἐπιθ. ἄκρος καὶ παλαιός.

Ὁ ὀλίγον τι παλαιός ἔνθ' ἀν.: Ἀκροπαλαιὸ φουστάνι Κρήτ.

ἀκροπάτημα τό, ἀμάρτ. ἄκροπάτημα Σύμ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀκροπατῶ.

Πρόσκειναι ἐνθ' βαδίζει τις, παραπάτημα.

ἀκροπατῶ Πάρ. ἀκροπατῶ Πελον. (Μάν.) ἀκρο-
πατάω Πελον. (Μάν.) ἄκροπατῶ Σύμ. ἄκροπατῶ Σύμ.
ἀγροπατῶ Σύμ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄκρα καὶ τοῦ ρ. πατῶ. Διὰ τὸ γ ἐν τῷ
τύπ. ἄκροπατῶ πβ. τὰ ὅμοια ἀκρολαλῶ - ἄκρολαλῶ,
ἀκρωτήρι - ἄκρωτήρι κττ. Ἐν τῷ ἀγροπατῶ ἔγινε
ἀνάπτυξις συνοδίτου φθόγγου.

1) Βαίνω ἐπὶ ἄκρων ὀνύχων, βαδίζω μετὰ προσοχῆς
Πάρ. Πελον. (Μάν.) κ. ἀ.: Ἀκροπάτα κι ἀκροσκιούφτε νὰ

